

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

In Passionem D.N. Iesv Christi Homeliae quinquaginta sex, Theoremata
viginti octo, totidemque sermones. In Monotesseron Praeterea Eivsdem
Passionis Dominicae, iuxta Euangelistarum & historiae fidem, Elucidatio.
Conciones ad Haec Paraeneticae in praecipuis anni & Sanctorum
festiuitatibus habitae

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, Anno M.DC.XXVIII

Vt ortus, vita, sanctitasq[ue] probetur sanctissimæ Annæ testimonijs
scripturarum ac ratione, & quo sit modo studioq[ue] honoranda. Sermo IV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47113](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47113)

Deum, & omne bonum. Scimus ergo quæso fratres charissimi, plus solliciti ad habendum seruandumque timorem Dei. Timor enim Dei reuera res est, quæ eum, qui hunc habet, constituet in morte securum atque beatum. Quæ circa non ita faciles sumus ad effundendum verba ociosa, detractoria, aut pacis turbatiua, sed circumspecti, quid ad honorem Dei, quid ad proximi edificationem dici congruat, ne offendatur Deus, neue lædatur proximus. Tæpora nostra ociosa non pereant, sed excitet, vrgeatque nos Dei timor semper sollicitos esse, quid interea negligimus, quo Deo non possemus interim commendare, aut quomodo spiritualis lucri nonnihil valeamus profectui nostro adijcere. Pari modo in alijs transgressionibus quibuscunque non sumus nobis propitij, sed vbiunque aliquid neglectum aut perperam actum reperimus, amaro illud luctu emendemus. Hoc nobis impetret S. Anna. Hoc donec nobis Dominus noster Iesus Christus in secula benedictus, Amen.

IN EADEM SOLENNITATE.

Ut ortus, vita, sanctitasque, probetur sanctissima Anna testimonijs scripturarum ac ratione, & quo sit modo, studioque honoranda.

Sermo IV.

Ora pro nobis, quoniam mulier sancta es. Iudith 8. Mirum fortasse videbitur, charissimi fratres, nihil in canonicis scripturis inueniri de S. Anna Dei matris genitrice. Verum id imitandum non est. Nam si de Christi aut Mariæ gestis plene inuestigare cupiamus omnia, ad multa etiam nobis sacra scripturæ testimonium. Nam de beata Virginis conceptione, natiuitate, in templum oblatione, desponsatione, aut quauis illius operatione, de parentibus item eius nihil nobis refert canonica scriptura, nisi quod virginem nunciat desponsatam viro Ioseph eum, quæ salutata est ab angelo. Deinde de eius partu, aut partus conditione, quam parum refert? Tertio quoque quod eis in itinere proficiscentibus in Aegyptum, quid ibidem in exilio commorantibus, quid denique in Nazareth redeuntibus acciderit, tacet scriptura Evangelica, nisi quod paucissimis verbis refert ab angelo monitos in Aegyptum iuisse, indeque rediisse. Iam quid à puero Iesu gestum sit, vnde sentiebatur crescere ætate & sapientia, prorsus nihil dicitur. Quin etiam de eo in vniuersum, vsque ad duodecimum eius tacetur annum. Ibi narrata eius moera ac eruditione in templo, ac quod cum matre inuentus redierit eidem subditus, vsque ad annum eius tricesimum prorsus adeo de eodem benedictio Iesu, quasi non fuerit, tacetur. Postea licet eius prædicatio, miracula, ac passio scripta sint tanquam ea, quæ Christianis scitu necessaria erant, multa tamen versantur adhuc ambigua, propterea quod ab Euangelistis explanata sunt, quæ scilicet, vbi desideratur, vt nonnulli actus Christi, aut agendi modus exprimeretur clarius. Denique in passione eius multis in locis, præcipue autem in crucifixione, quamuis non possit dubitari, quin ea, quæ scripta sunt, etiam facta sint, non tamen expressum est nobis, quo modo facta sint. De modo enim rei opinamur magis, quam scimus, quia & aliorum est opinio. Hoc propterea dico, quod de Iesu, quod de beata Virgine quoque eius matre multa

Luc. 1.
Luc. 2.

Matt. 2.

Luc. 2.

multa ex canonicis scripturis ignoramus, scimus pauca. Nam & de beata Virgine, quid circa filij resurrectionem, quid circa eiusdem ascensionem fecerit, & an eidem interfuerit, vbiue tunc fuerit, prorsus certi nihil nobis canonicè refertur. Postremo, si de Mariæ Virginis assumptione rogauerimus tacente sacra scriptura, putabimus eam adhuc supersitem alicubi esse, quia nihil de eius morte, nihil de eius assumptione nobis ex sacra scriptura profertur. Taceo quod quamuis credere cum Ecclesia oporteat eam in cœlum assumptam, & super omnes cœlos exaltatam, tamen quando huic mundo ablata sit, nisi ex apocryphis, quorum tamen diuersa est assertio, ignoramus.

Videtur quomodo multa ignoramus, in multis quoque dubitamus, quæ circa Christum & beatam Virginem facta sunt nulla hæc nobis referente scriptura, quamuis vt impietatem horrendam execremur de Evangeliorum veritate, aut de maiestate Christi, matris quoque eiusdem sanctitate dubitare. Quid igitur mirum, si de sancta Anna præterquam in apocryphis nihil scriptum sit? Nunquid propterea Anna non fuit, aut sancta non fuit, quia Evangelistæ eam tacuerunt? Iam dixi de Christo & eius matre multo grandiora, atque scitu optabiliora tacuerunt. Ea enim sola, quæ ad institutionem morum ac fidei eruditionem nobis sunt necessaria, quibus cognosceremus Iesum Dei filium propter nos hominem factum, natum, nostrum esse saluatorem, doctorem, redemptorem, qui verbo, opere ac passione nos redemerit, per paucis tradita sunt. Non fuit igitur Evangelistarum propositum, hæc, quæ ad salutem nobis non forent scitu necessaria, scribere. Quomodo ergo de Christo, & beatissima eius matre, vbi nihil rectè ex scripturis habemus, piè credere, & ea, quæ fauent pietati, quamuis apocrypha, id est, incerta aut incerto autore scripta, non aspernari debemus, ita multo magis id ipsum licet de sancta Anna, quam credimus utique fuisse non solum sanctam, sed etiam sanctissimam idque propterea, vt esset digna auia Christi, quæ ad hoc præparata à Deo fuerit, vel quod Dei matrem filiam suam primogenitam (cuius fuit conceptio absque peccato & sancta) concepit, in utero portauerit, Christumque infantem suum nepotulum suavissimis atque amore feruentissimo ignitis osculis sæpenumero honorauerit.

Satis præterea eandem laudatam ex his, quæ in scriptura Christum & eius matrem figurasse leguntur, intelligimus. Nam si per virgam Aaron beatam Vt sanctitas B. Annæ probetur testimonio scripturæ. Num. 17. intelligimus filiam eius Mariam, quæ diuinitus per se floruit, cuius florem quoque non ambigimus significare Christum, nonne mox quoque vt Annam intelligamus oportet? Est Christus flos, virga Maria. Arbor igitur illa bona, de qua virga excisa est, mater est virgæ, id est, Mariæ sancta Anna. Legimus alibi rubum ardentem, quem viderat Moyses. Nec ibi beatam Virginem in rubo ignoramus intelligi. Si igitur rubus Maria, quid igitur Anna est sancta? Nonne terra sancta est, vt Moysi dictum est: *Solue calcamentum pedum tuorum. Ibidem.* quia terra sancta est, ea scilicet, quæ ubi ardentem germinat? *Egredietur, inquit Esai. Esaiæ 11.* virga de radice Iesse, & flos de radice eius ascendet. Flos, inquit, de radice eius ascendet. Flos est Christus, quæ non aliter ascendet de radice, nisi per virgã. Neque enim immediate radici adhæret flos, sed virgæ. Virga autem, qua B. virginem intelligimus Mariam, germen est de radice surgens. Est igitur flos, vt dixi, Christus, virga Maria, radix S. Anna. Hic tamen negligenter prætereundem non est, quod:

Cant. 4

B. Anna quo
fit modo ac
studio ho-
rorauda.Matt. 6.
Luc. 2.

dicit: *Et flos de radice eius ascendet*, quo honorare voluit Annam Prophetam, quæ dicit Christum non natum, sed ascendisse, vti que per virgam radicis, per filiam eius Mariam. Laudatur præterea beatissima virgo Maria in Canticis, admirabilisq; prædicatur, dicente Spiritu sancto: *Quæ est ista, quæ ascendit per desertum sicut virgula fumi ex aromatibus myrrha & thus & vniuersi pulueris pigmentarij?* Est Maria virgula fumi nimirum suauius odoriferi. Sed quæ sunt, quæ suauiem hunc, odoriferumq; fumum spirant aut generant, nisi myrrha & thus, hoc est, Ioachim & Anna, & vniuersitas pulueris pigmentarij. hoc est, vniuersa illa sanctitatis propago, quæ ad generationem pertinet Christi? Hæc aliq; multa sunt, quæ satis indicant scripturam sacram non omnino tacuisse Annam, tamen ex nomine eam non vocauerit. Nec etiam ingratitude Christus arguendus est, nec vilitatis est Anna accusanda, quod in scriptura sacra eius modica sit mentio, quandoquidem & Christo hoc in his, quæ ad fidem aut eruditionem non sunt necessaria, eiusq; pijsimæ matris id ipsum contigit. Credendum potius diuina id dispensatione actum, vt de illis excellentibus sanctis parum in canonicis scripturis inueniretur, quo crediturum fides fieret maior, quo non historice certitudo, sed deuotio ad amorem cultumq; sanctorum nos induceret. Rogemus igitur charissimi S. Annam, vt nepoti suo Christo supplicet pro nobis. Libenter. n. auia suam (quod multis est miraculis testatum) audit. Solent autem deuotorum multi ad beatæ Annæ honorem tres quotidie orationes legere dominicas, quibus patrocino se eiusdem commendant. Sed hoc multi sapientum huius mundi temere respondent, dicentes: *Quid oratio dominica congruit ad beatæ Annæ intercessionem?* Responderi potest non parum id conuenire. Principio quidem, quod orationem scimus dominicam à Christo nobis traditam, vt sic oremus. Quam quanto magis frequentauerimus, tanto maiorem & reuerentiam & obedientiam exhibemus Deo. Hoc enim illi cultus est & laus, quod eius orationem, quam nos docuit, iteramus ceu rem dignam sapius. Est præterea obedientia. Nam quia sic orare nos voluit, eius facimus voluntatem orando. Stat igitur rem nos gratam facere Deo, sic orantes. Itaque si iam Deo rem quamcunque gratam offeras in honorem sanctæ Annæ aut sanctæ Barbaræ, alteriusve sancti cuiuscunque, nihil aliud facis, quam vt optes huius orationis tuæ munus acceptum à Deo referri illi sancto, eiq; imputari, ac si ille hanc reuerentiam aut obedientiam fecisset Deo. Hoc est enim ad sancti cuiuspiam honorem aliquid offerre Deo, velle hunc sanctum magnificari, aut si fieri possit, coram Deo fieri honoratiorem: cui etiam hanc, siue orationem, siue laudem opulente bonum aliud cupis adscribendum atque eidem remunerandum, quod Deo tu in eius sancti honorem obtulisti. Sed inquis: *Quid mihi prodest orare, si quasi orationis aut operis mei merito me spolauero, atque id Deo in illius honorem sancti obtulerò, atque pro eodem perinde ac si ipse olim in terra viuens inter mortales id egisset, illum remunerandum desiderauerò?* Multum profectò. Intuetur enim Dominus pium cordis tui affectum, quo tam pie optas sancto seruo eius beato, & non egenti. Nec solam hanc cordis tui inuenietur deuotionem, verum etiam tam charitati vnde moueris, quam operi tuo bono, seu orationi sanctæ retribuet abundantius. Deinde obligatur vteturq; sanctus ille debito charitatis, qua nunc plenus & perfectus est, pro te

salutaria precari, vicem tibi redditurus. Neque enim minus, sed multo plus, quam tu ipsum te diligit. Verum obijcis: Si fortasse quis Psalmum dicat aut hymnum, pro deprecando morbo aut alio malo, cuius cum nulla sit in Psalmo mentio, putas orationem esse ridiculam? Respondendum: Si hominem rogares mortalem, necesse foret, ut verbis uteretur huiusmodi, quibus tuum desiderium mentisque conceptum intelligeret. At modo tu loqueris Deo, opus non est, ut illum instruas, narresque quid velis. Affectus tuus clamat, desiderium optet, mens tua oret. Nihil enim refert, quibus verbis utaris. Neque enim verba, sed mens tua loquitur Deo: nec verba, sed mentem tuam attendit Deus. Ut igitur quibusvis verbis, hisque potissimum, quæ cor tuum magis quietant, stabiliunt, eleuant, afficiunt, inflammantque ad Deum, siue ea sint ad tui humiliationem, siue ad Dei laudem. Haudquaquam enim verbis tuis, sed cordi tuo ac desiderio mentis tuæ respondet Deus, qui est benedictus in secula, Amen.

IN SOLENNITATE ASSUMPTIONIS GLORIOSISSIMÆ SEMPER VIRGINIS DEI GENITRICIS MARIE.

Quid Angeli in beata Maria admirati sint excellentia singularis.

Sermo I.

Qua est ista, quæ ascendit de deserto, delitijs affluens, innixa super dilectum suum? Cant. VIII. Admirantium verba sunt hæc angelorum de Mariæ excellentijs & gloriæ nouitate in eius assumptione inter se seiscitantium. Porro nemo, quod antiquum aut multis commune est, miratur, permulta enim circa nos fieri conspiciamus, quorum nulla possent ingenia ratione perscrutari: verum quæ assidua sunt, nemo est qui miretur. At si nouum insolitumve quid euenerit, stupent & inquirent omnes. Cum ergo gloriosa Mariæ assumptio non mortales, sed æthereos spiritus in sui exciter admirationem, liquet nouum quid & præeminens in illa fuisse conspectum, quod vel tantos moueret diuinorum secretorum contemplatores, ut inter se disquirentes, *Quæ est ista*, dicerent, quæ ascendit de deserto? &c. Mirabantur autem (ut ex multis pauca recensamus) pulchritudinem eius inæstimabilem dignitatem incomprehensibilem, & (quia de eius assumptione loquimur) incomparabilem sublimitatem. Mirabantur, inquam, pulchritudinem eius inæstimabilem. Quid ni mirentur? Quis non gratissimum eius miretur decorem, in qua à planta pedis vsque ad verticem capitis non erat macula? Quis non stupeat pulchritudinem eius nimiam, in qua nihil, quod reprehendi, nihil duod posset despici, nihil quod non beari, nihil conspicitur quod non certatim summis viribus debeat prædicari. Quis denique non laudet eius venustatem, quam in Canticis tam crebro, tamque abundè Spiritus sanctus commendans, *Quam pulchra es* (inquit) *& decora charissima in delitijs. Pulchra es amica mea, suavis & decora. Item: Totā pulchra es amica mea & macula non est in te. Item: Veni columba mea, formosa mea*, & id genus cætera. Testantur autem pulchritudinem eius foeminae illæ singulares (Sara, Rebecca, Rachel, Abisac, Indith, Hester loquor) typum Mariæ gerentes, quas omnes

Quid Angeli in B. Mariæ assumptione admirati sint.

Pulchritudo Mariæ inæstimabilis.

Cant. 7.

Cant. 6.

Cant. 4.

Cant. 2.

Mulieres

quænam

gesserint ty-

pum B. Ma-

riæ.

omnes